

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вносять: в Австрії:
на цілий рік . . . . . 24 К
на пів року . . . . . 12 К
на чверть року . . . . . 6 К
на місяць . . . . . 2 К

За границею:
на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 долларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тижні 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 долларів або 10 руб.
Поодинокі число по 10 сотяків.

Телефон Редакції ч. 1484.
Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАНИ

Християнсько-суспільний Дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руско ми серце і віра руска“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудни. — Редакция, адміні-
страция і експедиция „Руслана“
при ул. Хмельовского ч. 15, II
поверх. Експедиция місцева
в Агенції Соколовского в пасса-
жі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані
вільні від порта. — Оповіст
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надісл-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
донесеня по 30 сот. від стрічки

Соціалдемократичні засідки на молодіж.

(X) Загально відомо, що соціалісти зда-
вна звертали пильну бачність на те, щоби в
свої сіти ловити молоде покоління, а особливо
розвинули живу діяльність в тім напрямі в
останніх часах. Отсю роботу переводять они
добре обдуманим способом в усіх краях, а та-
кож в Галичині, а з окрема також поміж ру-
ською молодіжю. Молодіж переймає ся вельми
скоро і живо на перший погляд ідеальними
поступовими кличами соціалістичними до рів-
ности, волі і братерства, до визволення гнобле-
них від гнобителів, до загальної освіти і до-
бробуту найменшого брата і тим подібними,
милословними і високопарними окликами.
Окрім шкільної і університетської молодіжи
(маємо на се докази з останніх часів в „Акад.
Громаді“) звернули соціалісти свою бач-
ність на молодих робітників і челядників.

Великі успіхи досягнула соціалістична ор-
ганізація молодіжи в судетських краях, так
само і в альпійських, а в тих днях відбула ся
перша конференція краєва в Градці для ор-
ганізації молодих робітників.

Яку велику вагу прикладають соціалісти
до організації молодіжи, показує обставина,
що на згаданій конференції в Градці було
заступлене соціалістичне представництво кра-
єве і соціалістичні послі. Краєвий муж до-
вря молодечих соціалістів міг вказати на знач-
ний поступ і зазначити, що до соціалістичної
організації молодіжи в Сирії належить 550
товаришів. Коли розважимо над тим, що се
досягнуто в однім році, то треба признати, що
се значний успіх.

Ухвалено також передовсім управлінити
справу бібліотек, а на місце дотепершніх т.
зв. вандрівних бібліотек завести малі місцеві
бібліотеки з соціалістичною літературою для
молодіжи. Можна собі уявити, яку то лектуру
там подають молодіжю.

Крім того ухвалено, щоби молоді това-

риші соціалістичні платили місячно по два
сотяки вкладки до соціалістичного секретар-
яту молодіжи в Градці.

Відрадною проявою є в Сирії обстави-
на, що там також пильно заходять ся около
християнської організації молодіжи. Не тільки
„Державний Союз християнської робітничої
молодіжи“, але й „Союз християнської моло-
діжи австрійської“ можуть поводити ся при-
ростом членів, а крім того недалеко оснो-
ваний „Сирійський Союз молодіжи“ буде крижком
заборолом проти соціалістичних засідок на
молодіж. Колиб за прикладом Сирії пішли
інші краї, то не було би положене таке сум-
не, як є нині.

А щож дів ся у нас в Галичині? Поляки
також ділають між молодіжю, щоби її обез-
печити проти соціалістичних засідок і мо-
жуть також повелічати ся певними успіхами.

Серед рускої молодіжи однак ледва по-
чинає ся протверезене, як се вказує недавно
подава нами і винішна допись з акад. кругів. У
нас вже на молодіж в низших клясах серед-
них шкіл заставляють соціалістичні апостоли
свої сіти, а особливо львівські агітатори чату-
ють пильно, щоби напильваючу з краю на уні-
верситет молодіж втягнути у свої сіти і се їм
вдає ся тим легше, що з противного боку
ніхто не дбає про її охорону. Тим способом
марнує ся наш народний капітал інтелігенції,
що йде служити соціалістам і збогачує число
сего пролетаріяту інтелігентного, з котрого не
тільки нема ніякого хісна для руского народу,
але навпаки виходить велика втрата.

Тимто до інших християнсько-суспільних
задач наших повинна належати також охоро-
на і безпека нашої молодіжи перед засідка-
ми соціалістичних агітаторів.

Треба би отже подумати про се, щоби
сій частині молодіжи, котра отямилась, що
соціалістична і радикальна робота веде її до
марнования своїх сил і своєї будучини, дати
спромогу зосередити ся, подавати їй всякі
інформації і поміч що до її трудного про-

житку і образованя. Певно, що тут також зу-
стрінемо ся з ворогованем і напастями розби-
вання народних сил, але останне двадцятилітє
радикальних і соціалістичних розмахів є пев-
ним доказом, кілько молодіжи у нас змарну-
вало ся. Так дальше не може і не повинно
бути.

3 кругів академічної молодіжи.

Одним з найгарніших об'явів життя укра-
їнської академічної молодіжи зглядно проце-
су її дифференціації в намір значної часті
свідомішого нашого студентства згуртуван-
тись під стягом християнсько-суспільного пра-
пора.

Факт се немало значиня і вельми раді-
сний, а завдячувати єго мусимо відвічному і
незбитому правилу викликуваня кождим да-
вленем реакції, значить, що є він вемину-
чою консеквенцією і впливом заходів тих
невміняємих одиниць, які давали напрям до-
теперішньому життю нашої академічної мо-
лодіжи. Коли приглянемо ся рухови у-
країнського студентства в останніх 3 ро-
ках, то бачимо у всіх важнійших єго
проявах систематичну акцію в напрямі псев-
допоступовім, який іде шораз більше і мар-
кантийше в розріз не лише з християнською,
але загально людскою етикою.

І так по акті 12. цвітня 1908. р. не мо-
жна було нікому инакше думати, або сумні-
ватись що до єго радий і користий, які пі-
сля думки верховодячої кліки акт сей мав
принести. Думати инакше значило би тоді
бути ворогом народа, стати ся ренегатом —
так, що не лише осуджене, але вже сама кри-
тика цвітневої події могла на неодного з нас
стягнути odium всіх тих, на яких нервах умі-
ли грати безоглядні одиниці-демагоги.

Рік 1909. привіс нам знова наглядний

доказ, що у переважній часті нашого студент-
ства навіть справа національна, якою доро-
жать всі народи в початках свого політично-
го і культурного розвитку, не лежить так ду-
же на серці, як би се кому здавало ся.

В липні згаданого року відбув ся у
Львові конгрес академічної української моло-
діжи всіх шкіл Австрії і тут паде клич:
„прочь з теологією!“ Молодь наля домагає
ся вилученя з університету теологічного ви-
ділу, не застановляючи ся, що саме при єство-
ваню богословского відділу можливішим є скор-
ше досягнути так дорогою для усього народа ці-
ли. Відтак були ми свідками липневих подій
1910. р. В рядах борців о національний уні-
верситет бачимо студентів теології і тих,
проти котрих в звичайних, спокійних обстави-
нах так завзято виступає псевдопоступова
фракція. Тоді однак не мала она відваги ска-
зати: „Лише ми соціалісти і радикали піде-
мо до борби — ви інші сидіть дома“. Засу-
джено всіх. Цілий нарід складав ся на їх у-
держане в часі процесу і ніхто не робив рі-
зниць до якої партії той або сей належить.
Коліж однак осению минулого року, як та-
кож і тепер при виборі відділів в академіч-
них товариствах кермовано ся зглядом пар-
тийної приналежности того чи иншого това-
риша, коли навіть група молодіжи з партії
національно-демократичної не дістала в жа-
днім академічним товаристві представителя
до відділу, коли отже фракція віби поступо-
ва показує нам свої карти і вже отверту за-
чинає гру, ми мусимо зайняти відповідне ста-
новище і сказати своє слово. В кождім акаде-
мічнім товаристві справа нині представляє ся
в такий спосіб, що члени „непоступові“ що
формально на кождім кроці провоковані своїми
товаришами „поступовцями“. До великих рід-
костей належить, коли такий товариш з під-
порова Вітака або Трильовского обійде ся
чемно і невизиваючо з иншим. На превелике
наше диво сей спосіб трактования по товари-
ствах членів „непоступових“ відчувають на

Олександр Барвінський.

СПОМИНИ

з його життя.

(Дальше).

До властивої мові групи іспитової (істо-
рії і географії) був на львівському університеті
тільки професор історії Др. Генрих Цайс-
берг, котрий в дуже молодім віці дістав ся
на тутешню кафедру і викладав всевітну і
австрійську історію. До географії не було то-
ді професора а кандидати були приневолені
власною пильністю добувати собі вимагане
іспитовими приписами знань. Проф. Цайсберг
викладав дуже гарно і займав. Виклади єго
були вельми старанно оброблені, а хоч мав
він скрити перед собою, однак стоячи весь
час на кафедрі, не читав а говорив з пам'яті
і тим способом єго виклад набрав ще біль-
ше життя. Був се незвичайно пильний, сумлін-
ний і предметовий дослідник, провадив дуже
розумно і уміло вирази в історичнім семінарі
і заправляв дуже добре кандидатів до істо-
ричних праць наукових і історичної критики.
Хоч коринний Німець, навчив ся тут також

По польски, щоб користуватись польськими і-
сторичними жерелами і науковими виданнями
і написав кілька вельми цінних розвідок з
польської історії. В обході із слухачами був
незвичайно ввічливий і приязний, неначеб
старший товариш і тому ми єго вельми ша-
нували і любили. Зі Львова переїс ся проф.
Цайсберг в сімдесятих роках після спольщеня
університету до Інсбрука (єго місце заняв о-
після проф. Ліске) а відтак на виденський
університет. був там директором надворної
царської бібліотеки і головним редактором
памятникового виданя „Die Österreichisch un-
garische Monarchie in Wort und Bild“. Коли
мене в 1891 р. запрошено до участя у вида-
нню тому „Galizien“ (що вийшов в 1898 р.) і
поручено мені написанє розвідки „Das Volks-
leben der Ruthenen“¹⁾ зійшов ся я знов з мо-
їм давнім професором (тоді вже радником
Двора) і часто бував у єго, обговорюючи по-
ручену мені задачу. Небагом після того умер
проф. Цайсберг у Відні, хоч не був ще в під-
хожим віці.

Побіч історії займав ся я головно сла-
вянською фільологією і письменством і

¹⁾ Про се подам дещо більше в дальших
споминах.

дбав про виченє московської²⁾, чешкої і серб-
ської мови, щоби читати твори в тих мовах
списані, а все те досягнув я власною пильно-
стію і працею. За теж до польської мови і
літератури був знаменитий професор Др. Ан-
тін Малецький.

Проф. Малецький, чоловік глибокої науки
і широкого світогляду культурного, родом
з Познаньщини, підняв своїми викладами
вельми високо рівень свого предмету і зднав
собі ними велику славу і признанє не тільки
поміж академічною молодіжю, але й в ши-
роких кругах польської і рускої суспільности.
Окрім того предметовістю в оцінюваню по-
дій і личностей, незвичайною ввічливістю і
приязністю здобув собі любов і високе по-
важанє серед акад. молодіжи. Єго виклади не
були цвітисті і високопарні, як н. пр. Гр
Станіслава Тарновского, презеса краківської
Академії Наук, але як раз н-звичайною про-
стотою і живим, природним зображенем зай-
мали і поривали слухачів.

Проф. Малецький був однак не тільки
знаменитим істориком польської літератури,
але й визначним фільологом і у Львові пер-

²⁾ У 70-их роках був я судовим пере-
кладчиком моск. мови в Тернополі.

ший поміж польськими фільологами опер на-
уку польського язика на порівнюючій основі.
Побіч історії польської літератури, поясненє
поетичних творів, особливож Словацкого, та
письмених вираз стилістичних, викладав Ма-
лецький також старословенську граматику на
основі Мікльошича і провадив вирази в чита-
нню, перекладі і пояснюваню старословенських
памятников на основі Хрестоматії Мі-
кльошича.

Виклади проф. Малецького громадили не
тільки незвичайне число акад. молодіжи,
але й з кругів старшої інтелігенції, навіть з
поміж монахів богато вчащало на єго викла-
ди так, що простора IV сая на I поверсі по-
казала ся зовсім неможливою для поміщеня
слухачів, хоч була битком заповнена і треба
було відчинити двері на коридор, на котрім
ще кількадесят слухачів, стоячи цілу годину,
прислухувало ся викладави значеного про-
фесора. Проф. Малецький робив заля того
заходи, щоби в місті наняти яку велику сая
на свої виклади, однак Львів не мав тоді ні
одної такої сая, котра моглаб помістити кіль-
касот єго слухачів.

Мимо сеї тісноти в битком наповненій
сая богато з нас списувало собі пильно ви-
клади проф. Малецького, а я і до нині маю

Велика Випродажа

з причини зміни льокалю.

Юліян Домбровський

МАГАЗИН ЗОЛОТНИЧИЙ ГОДИНИКАРСКО-ЮВІЛЕРСКИЙ.
у Львові, ул. Гетманська ч. 4.

від 15. с.чн. 1912 ул. Академічна 3 побіч Гіпотечного
Банку напроти Готелю Жоржа.

Великий вибір заручинових перстенів, шлюбних обручок,
шпальок і букетових перстінців.

собі передовсім студенти партії національно-демократичної, а щож доперва говорити про інших? Взагалі в життю сучасним академічної молодіжці, котрій удало ся взяти провід усіх товариств, не можна ніяк добачити ладу. Найсильніша партія в краю, яка здає ся одним замахом хотіла би знищити наше християнсько-сусільне сторонництво, є серед академічної молодіжці найбільше ненавидженою а визнаців її викидає ся безощадно з усіх товариств. Доходить до того, що члени партії д-ра Костя Левицького при оплаті чесного на університеті заявляють квесторови, що не дають нічого до пушки товариства „Академічна Поміч“, бо — як кажуть — ми такі товариства бойкотуємо“. Іншого знова викнєно з того товариства за се, що піддав острій критиці такий спосіб поведєня, як з партійної приналежности робить ся квестію, чи той або инший має увійти до виділу, чи ні. З огляду, що дося справа стояла так погано, що приклонники християнсько-сусільного сторонництва не сміли навіть в думці виступити проти безладя і анархії, які запанували по всіх академічних товариствах, з сею огляду спеціально вістре „поступового“ меча є зверненє між иншими против найживотнійших інтересів нашого народа, з огляду вкінці, на те, що в карколомнім поході до ліпшої будуччини повстали прогаліни і люки, яких вирівнанє та заповненє повинна приймати от-ся часть нашої молодіжці на себе, не можемо не забирати голосу і дозволити, щоби справа так виключно академічна, як і загально народна порушала ся такими етапами, якими дося ходила.

Коли в часі русофільських експанзій нашому народови загрожує утрата віри і народности, коли бачимо, що програмою „поступових“ елементів серед нашого академічного студєнства є негация релігії і всего, що з нею звязанє, то мусимо прийти до переконаня, що організація наша є конечною.

Лучім ся отже, сміло і отверто виступім з нашим прапором а здобудемо собі те, чого до тепер не мали!

Audaces fortuna iuvat!

З державної ради.

В палаті послів вєла ся вчєра дальше подрібна розправа над бюджетовою провізорією.

записки єго лекцій. Велика часть слухачів брала живу участь в семінарійних роботах і складала кольоквія, а не забуду ніколи тої заяви довіря, яким обдарив мене проф. Малецький, коли я по скінченім 3-ім році філософії (тоді було тільки трилітє) зголосив ся у него до останнього кольоквіюм. В означеній годині явив ся у него дома (він питає кольоквія все дома) і після короткої приявної розмови виняв уже готовє сьвідощтво з зазначєним знаменитого успіху і вручив мені з приміткою, що на основі всіх дотеперішних кольоквіюм моїх вєвєнив ся, що я й до сєго приготвлєний основно і тому звільняє мене від іспиту. Окрім того, коли я відтак перед видздом із Львова був у кравово інспектора Евзєбія Черкавського і просив єго о наданє мені суплєнтури в гімназії, заявив він мені, що професор Малецький був лично у него і поручив мене як найгорячіше єго опіці. Ся прихильність професора Малецького для мене (а так само відносє ся він до всіх пильних слухачів) остала мені на все у вдячній памяті.

Однак се одушевленє викладами професора Малецького в кілька літ опісля значно охолонуло, число слухачів змалло, ревність до праці ослабла, а коли я вжє з учительської посади в бережанській гімназії загостив до Львова і єго відвідав, жалував ся він, що „niema już takich pilnych i gorliwych słuchaczy, jak za rafańskich czasów“ і се спонукало єго перейти у відставку. Тоді заявив проф. Малецький становищє віцєкуратора Оссолінеум, де присьвятив ся виключно літературно-науковим і історичним дослідам, котрих не покидає до нині мимо вєльми підшого віку, бо в червні 1911 р. скінчав 90 літ жита.

(Дальше буде).

По промовах пп. Ярка (слов. люд.) і Швейка (чєск. агр.) розправу замкнєно і вибрано головних бесідників.

По промові головних бесідників і бар. Фукса (христ.-сусп.) в фактичнім сиростованю запротєстував проти замітів, які п. Малік (вєсенім.) зробив в позавчєрашній своїй промові католицькій Церкві.

В голосованю прийнято бюджетову провізорію в формі ухвалєній комісією.

§. 1., котрий постановляє, що бюджетову провізорію ухвалєно ся на 6 місяців, прийнято в поімєннєм голосованю, якого домагав ся Корошец (слов. люд.) 278 голосами проти 180. Супроти сєго відіало голосованє над вєскомо меншости Шустєршица (слов. люд.) в справі 4-місячної провізорії. Відкинєно також всі прочі вєски меншости.

Резолюцію Вальднера (нім. люд.), щоби признати краєм 20 мільонів на учительські плати, відіслано до фінансової комісії. Поручєні комісією резолюції ухвалєно.

Що до резолюції Маліка, щоби правительство без проволоки предложило начєрк закона в справі зміни обовязуючого досє супружого закона зажадав п. Мільєр (нім. рад.) з огляду на вагу справи, над якою перший раз застановляла ся палата, щоби над тою резолюцією відбути поімєннє голосованє. Ся резолюцію відкинєно 198 голосами проти 177.

Прийнято резолюцію в справі охорони власного промислу запалок супроти угорської і заграничної конкуренції в нагоди обовязуючої заборони уживаня білого фосфору.

Відтак ухвалєно бюджетову провізорію також в третім читаню.

Міністер-предсідник гр. Штіргк відповів на запит в справі уступленя шефа ген. штабу Конрада Гецендорфа. Значивши, що відповідає в порозуміню з міністром заграничних справ, сказав премієр, що мусить передовсім ствердити, що вибір особи шефа генерального штабу, як також інших військових функціонерів, є правом застереженям силою конституції виключно монархови, як найвишєму вождєви і оставлєним признаню монарха.

Супроти сєго правительство є принєволенє ствердити, що уступленя ген. Конрада безуслєвно не може приписувати таким причинам, які наводжєно у всьляких публицьких дискусиях, що відносєли ся передовсім до справ заграничної політики.

Остаючи в тісній звязи з чинниками, покликаними передовсім до управи сильними справами, може правительство заявити, що також нині без зміни мають на будучє значіне дотеперішні основи заграничної політики держави, як їх від ряду літ кількакратно представляв в делегациях міністер заграничних справ як також попередній міністер в обох палатах державної ради за згодою тих законотатних тіл. Мүшу — сказав премієр — при тій нагоді на ново з цілою рішучєстю відперти заклучєнє в запиті п. Адлера і тов. стверждєнє, начєби в дуже впливових кругах були якісь мнїмї, звєрненї проти традиційної політики струї і відперти сєй факт, що сєй нагоди ужито до втягнєня в непарламентарний спосіб особи члена цісарского дому до дискусії.

Міністер-предсідник підчєркє дальше з цілим натиском, що компетєнтні чинники яким поручєнє добро держави як під зглядом заграничної політики так і в обсягу внутрішньої політики, як також зі становища військового, є в повній згоді що до заряджєнь, які мають бути видавані в сій справі. Вкінці я бажав би щє — говорив премієр — супроти уступів з виводів запитників, з котрих проявляє ся, здає ся, страх, начєби нашє взаємнє до інших держав в Европі були заклучєні, як найрішучіше заявити, що заграничнє положєнє не виказує на разі ніяких моментів, котрі звільняли би нас від обовязку ведєня з повним спокоєм і вказаню послїдовностю дїланя — політики, що стрємить до удержаня мира.

Відтак приступила палата до розправи над звітом урядничої комісії в справі поправи долі залізничників. По промові звітника Гайного відложєно орозправу.

Слїдуючє засіданє відбудє ся нині о 11. годині рано з таким порядком дєвнєм: 1) дальший хід нарад над справою залізнични-

ків; 2) перше читанє податкових предлог; 3) звіт дорожничної комісії.

Бюджетова комісія зібрала ся вчєра перєд полуднєм.

В справі італійского правничого виділу промовляв п. Малік.

П. Фрїдман (нім. пост.) заповів вєскок в справі основи італійского виділу в однім з міст Істрії або Горичції

Уряднича комісія радила над §. 68 служб. прагматики в справі часового авансу.

П. Гофман (нім. люд.) домагав ся вилуки групи А. з нової предлоги і управилєнєя єї службових відносин на основі спеціального закона. Відтак зазначив актуальність дорожничного додатку супроти сєго, що новий закон не дасть ся перевєсти перед кінцєм року.

Міністер внутрішних справ Гайнольд зазначив, що правительствона предлога не має на цілі зміни системи ранг і плат. Часовий аванс має лишє усунути деякі тягарі тепєрішного стану. Пропонований правительство поділ груп відповідає ухвалєм підкомітєта попередної комісії. Міністер заявляє ся проти скорочєня рєчєнця в скалах поодиноких груп, бо поминувши фінансові трудности, часовий аванс є по більшій части прєбою, котра має виказати, як аванс на основі кваліфікації уложити ся.

Що до виділеня з нової прагматики концептових урядників, то не можна ту говорити про погіршенє тепєрішних відносин авансових вжє хочби з сєй причини, що проєктвані зміни для тих урядників потягнуть за собою більше о мільтора мільона видатків. Зрєштуко аванс на основі правительствоної предлоги має бути лишє мінімальним авансом. Правительство не мало би нічого проти вилучєня концептових урядників з прагматики, однак рівночасно мусіло би ся найти для сєго пляну фінансову змогу, а крім сєго в дорозі розпорядка мусіло би ся признати концептовим урядникам ті користи, які давала би иншим урядникам нинішня предлога, наколи стала би законом.

Тому що закон не може бути введєний в жите перед 1. сїчня, правительство вертає до первісного пляну одноразового державного додатку за першу половину 1912. р.

П. Вабер висказує ся проти політики плат, ведєної правительством, котрє раз ту, раз иншу засаду приймає за основу акції. Правительство означує рєчєнці для мінімального авансу, причім зазначає, що сєй аванс стане ся рішучо правильним авансом. Урядники мусять мати осєвєн з мінімального авансу принайменше з 1. сїчня 1912. р.

Бєсідник не має нічого проти одноразового додатку, комісія однак мусить стояти при сїм, щоби на переходиний період групи була трактовані після висшого шємату авансу.

Мін. Гайнольд з цілою рішучєстю абиває замїт п. Вабера, начє би правительство протягом кількох місяців зводило урядників і вказує на ряд вєнесєн предлог. Правительство дбає про урядників, котрі завсїгди найдуть у него прихильність. Дорожничний додаток буде всїм признаний. Вилучєнє часового авансу з прагматики є зі зглядів фінансових неможливє.

Залізнична комісія радила дальше над програмовою заявою мін. залізниць.

П. Марек вніє резолюцію в справі знижєня цїн їзди для робітників державних залізниць.

П. Колішер домагав ся предложєня комісії проєкту реорганізації заряду державних залізниць і представив конєчність і рєнтовність залізничних і водних інвестицій.

П. Куранда висказав ся з вдоволенєм про програму міністра залізниць і висказав ся з довірєм до єго намірів.

По промові п. Бенковича наради відложєно.

Правнича комісія ухвалєла продовжити важність закона в справі розділу надвижок із спільних сирітських кас.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставрациях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

Політичний огляд

Заграниця.

Італійско-турецка війна. Дєвєник „Avanti“ тєрдить, що римські міродатні круги є невдоволені з військового положєня на театрї війни. Туркам і Арабам під Триполїсом удало ся принєволити Італійцї до маршу в глєбину краю підчас найбільше некористної пори року. Турки цофнули ся в добрім порядку і заявляють користні становища, що замкнєють в собі дороги, ведучі до Гомє і до Триполїсу.

За таку саму тактику звєли ся Турки тепєр в Киринаїці, де біля Бенгазі та біля Дєрни мають 21 тисяч жовнїрів, коли Італійцї мають там єсєго 25 тисяч людий. Крім того терєнові відносини коло Дєрни є вєльми користні для оборони міста, бо турецкі становища є на високих узгірях над самим містом.

Самє тепєр зачала всїдати на кораблі нова дєвїзья італійської армії в числі 10 тисяч фронтових жовнїрів не вчєсляючи в сє військових писарів, санїтетів їтд.

З Малтї доносять під датою 14. грудня: Вчєра цофнули ся Італійцї 2 кіл. від Бомби (на захід від Дєрни) по чотирогодинній борбі. Турки мали 124 вбитих і 29 ранєних і здобули багато амуніції, армат і оружя.

„Giornale d'Italia“ приносить вїсть, що Італійцї наміряють здобути місєцевину Суара на тунєтанській границї, де є осєредок перєпачковуваня оружя.

З Царгороду доносять, що італійско-турецка борба звєдена дєя 11. с. м. біля Бумєліно була найкривавшою в дотєперішній війні. Турецкі війська, що числили 8.000 людий, в тім 700 правильного війська віднесли велику побїду, однак супроти переваги італійского війська мусїли цофнути ся. Рівночасно одержав міністер війни від коменданта турецких війск в Бенгазі донєсенє, що Італійцї уживали в останнім часі куль „дум-дум“, яких уживанє заборонила міжнародна конференция в Гаїзі.

Бойкот Німцїв в Італї. „Kölnische Zeitung“ з обурєнєм приносить цілий ряд подробиць на доказ, що тепєр переводить ся в Італї бойкот проти німєцких товарів. Осєбно італійські лікарі дуже солідарно бойкотують всі лікарські середники, вироблювані в німєцких фабриках, з котрих багато одержало від своїх італійських покупців лист з донєсенєм, що не будуть брати дальше їх товарів. Бойкотовий рух скріплює ся. Від кількох тижнів не куплєно навіть граму хївіни в Німєччині, коли давнійше всі італійські аптики купували хївіну в Німєччині.

Видалюванє Італійцїв з Турєччини. Німєцкий консуль в Солунї одержав від турецких властей вїзванє, щоби предложив спис італійських горожан, замєшкалих в Солунї і в окрузї.

Військовий кабінєт в Турєччині. „Frankf. Ztg.“ доносить з Царгороду, що прийдє там імовірно до управи чисто військового кабінєт.

В Альбанї та Македонї кипить. „Köln. Ztg.“ довідєє ся з Солуня, що між Арнавами (альбанськє плємя) і македонсько-болгарским комітєтом прийшло до порозуміня, якє має на цілі вимусити на Турєччинї автономію для Альбанї та Македонї. Положєнє в обох провінциях є вєльми критичнє. З Альбанї надходять що раз більше трївожні вїсти, невдоволенє ростє з кожним дєм.

Вертай, небожє, туди, звідкїсь приїшов! 25 крєтійських послів всїло на пакункову лодку, щоби перєправити ся до Греції. Відділ французьких жовнїрів заявив лодку і не позволив їм причалити до Греції.

Китайска ворохобня. В Китаю ведуть ся дальше перєговори між Юаншікаєм і вождями ворохобного руху, але до порозуміня досє не приїшло, бо Юаншікай домагає ся рішучо удержаня династї, а ворохобники знова жадають або утворєня рєпублики, або покликаня Юаншікаєа на престол. Мимо перєговорів, борби не перєривають ся і положєнє є там вєльми неспєвє. На случай розбитя перєговорів боротьба між обома сторонами прибрала би дуже бурливий характер, а що Юаншікай, борячи своїх домагань, покликуює ся на сє, що великодержави не дозволили би ніколи на рєпубликанський устрїй в Китаю, гвїв ворохобників може звєрнути ся також

ВИЖА

кожляки, слибовиці, руми, знамениті шампанки, мусуючі бина Водїца — поручають на СВЯТЯХ

Дїдолїч і Пршїч

ЛЬВІВ, лише улица Чарнецкого ч. 3.

329

Купувати можна також у Пп.: Бучковський, Николая 9. Дашкович, Хорунщина 12. Гох, Личаків 62. Кольонський, Зиблікевича 47. Колєман, Зелєна 39. Козловський, Городецька 85. Лєді, Андрєя Потоцького 32. Новоже-нюк, пл. Бема 1. Прохш, Льва Самїги 23. Прїєдновєк, Льва Самїги 93. Россїньон, Асєнка 4. Сьвітлик, пл. Смольки 3. Томонь, Янівска 48. Занєвський. Кохановского 20. Замарєтинів: Лянїєр, Львівска 20.

проти чужинців. Предвиджуючи се, як Зеднені Держави, так Іпанія і Росія скріпили вже свої посольські сторожі в Пекіні. Інші правительства займають поки що вижидаче становище, полишаючи на разі оборону своїх підданих на случай потреби своїм воєнним суднам.

Воєнні кораблі великодержав на побережжях і на великих китайських ріках представляють разом велику силу, таку значну, що зовсім добре вистарчила би на оборону чужих горожан що найменше в надбережних місцевинах і найважніших торговельних осередках які є положені без виїмку над великими ріками.

Найсильніше є репрезентована Англія, яка має при китайських побережжях 3 панцирні кружляки, 2 менші кружляки, 8 контрторпедовців і 15 менших воєнних суден.

Друге місце займає Німеччина з 2 панцирними кружляками, 3 звичайними кружляками і 10 меншими суднами.

Франція має на китайським побережжю 2 старші панцирні кружляки і 16 канонірок або торпедовців.

Зеднені Держави мають 3 кружляки і 10 менших суден, Росія лише 1 канонірку, Голяндія 1 кружляк, Португалія 1 кружляк і 2 канонірки.

Австро-Угорщина є заступлена в Китаю старим опанциреним кружляком „Kaiser Franz Josef I.“, з поємністю 4.000 тон і зі 441 людий залогів. Вождом є комендант фрегата Чіколлі. В найближчих днях має поспішити на китайській воді кружляк „Szigetvar“ о поємності 2.300 тон, а коменду на китайським побережжю обійме капітан фрегата Навта. „Szigetvar“ однак не лишиться на азіяцьким Сході, лише забере з Китаю наших урядників, і поверне до Полі.

Нині має бути проклямована китайська республіка. Предсідником зістане др. Сувятсен що появився вже між ворохобниками.

Присмо відновити передплату.

НОВИНИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: Варвари; римо-кат.: Лазаря. — В понеділок: руско-кат.: Сави преп.; римо-кат.: Граціана. — Ві второк: руско-кат.: *Николая Чуд.*; римо-кат.: Фавста.

— **Вчорашнє „Діло“** дало знов докази своєї політичної мудрости і культурности в статі „Чи се християнська етика?“, в якій вихвалює о. Стефановича і о. Лопатинського, спеціяльно останнього, а за те накинуло ся лайкою на кого, хіба на нікого іншого, як на ради двора Барвінського, що „може цілий вплив свій завдячує тому, що умів ходити поміж доц“ і т. п. Не хочемо перечити прикмет о. Лопатинського, але „Діло“ повинно би тямити, що не такі таланти, як о. Лопатинський, але люди дуже визначні, що свому народови словом і пером служили та нові шляхи промощували, кінчили своє життя на голодівках і марнували ся тому, що не було кому обстати за ними. Типовим приміром буз о. Танячкевич, що своїм знавем, енергією, запопадливостяю, організаційною працею і пером міг був заткати за пояс цілий „Народний Комітет“, а який за свої труди зазнавав нужди, горя і перед часом ляг в домовині. Справу о. Лопатинського знаємо надто добре, певно, не менше, як він сам і можемо певнати редакцію „Діла“, що як би не поміч „християнських суспільників“, то був би цілком не війшов в рахубу на катехита учительської семінарії у Львові і не був би уміщений ціпосолюсо, бо на се місце був визначений інший кандидат. А перевели сю акцію „християнські суспільники“ поза їх службовими обовязками, коли нац. демократи сеї услуги ему відмовили, а наслідком сего почислено о. Лопатинця 10 літ служби до емеритури і два п'ятиліття. Та лишім о. Лопатинського в мирі! Ходить нам лише о втворення серед рускої громади сего почування культурности, щоб ті люди, котрі в кого небудь просять о попере понад его службові обовязки, не повірили его, не йшли на „Народний Комітет“ та не кричали „расни, расни его!“ не старали ся усувати его звідтам, де він працює з пожертвованем, на те, щоб першому ліпшому національно-демократичному „драньови“ придбати нову синекуру. І се будемо п'ятнувати на кождім кроці, бо се не політика, але се груба

некультурність! А коли „Діло“ підсуває „Християнсько суспільному Союзови“ слова: „Ось бач, які ми могуті! У нас довгі руки, ми всюди можемо, що хочемо. Тільки запишіть ся в наш „Союз“, а можете бути спогійні о свою „будучину“, то ми на се скажемо „Ділови“ і всім, що в сі вісенітницї вірять, таке: „Хто не хоче бути ошльованим, споневряним в „Ділі“, „Свободі“, „Народнім Слові“, прозваним „хрунем“ та іншими красивими словами, в які національно-демократичний словар багатий — нехай випусе ся до національно демократичної партії! Коли хто хоче стати послом, нехай сторонить від нас а йде між національних демократів. Кождий „ревун“, що би не ревів против національних демократів, одержить в формі „віна“ посольський мандат. Кождий професор університета, що „начає“ на наукову роботу, дістане в нагороду ще одну синекуру в формі посольського мандату, тому, що він національний демократ. А коли лущить ся національному демократови, що оженить ся з Полькою і заведе враз з нею польську хату, а его сан скаже: „z zasady nie uczę się języka ruskiego i literatury“ то і за се в нагороду в виді посольського мандату. За приналежність до нац. дем. партії дістанеш синекуру в формі директора банку, на якій будеш нудьгувати і діти на Поляків виховувати. Тому сторонить від нас, хто хоче зазнати поважавя, мандату, синекуру. Ми ними не розпоряджаємо і їх не роздаємо. Все те пишемо редакції „Діла“, щоб мотала на вус і набірала ся розуму. Від редакції „Діла“ не бажаємо ніякої нобілітації нашої часописи на „чесну“, бо така нобілітація нам чести не принесла би.

— **Важна ухвала адміністраційного трибуналу.** З Відня доносять, що адміністр. трибунал з нагоди якогось спеціяльного випадку рішив, що діти католицьких родичів мусять бути охрещені. Сей обовязок не устает навіть тоді, коли родичі перейшли на безвіроісповідність, бо після закона дитина до 7. року життя належить вправді до віроісповідання родичів, однак безвіроісповідність не є віроісповіданем, отже рішаючим є попереднє віроісповіданє.

— **Росія хоче Галичини!** „Московскія Вѣдомостя“ містять статю звісного київського чорносотенця Савенка в балканських справах. Можемо згодити ся, щоб Австрія — пише Савенко — завяла дві турецькі провинції під усилвем відповідних винагород. Такою винагородою має бути східна Галичина, край корінно російський, наша дільниця від св. Володимира. Се реченє доповнює редакція „Моск. Вѣдом.“ в той спосіб, що заявляє, що Росія дала би за богато, а взяла би за мало: властиво належить ся Росії ціла Галичина.

Хтож тепер подивує ся, що галицьке русофілство, надіючися скорого наїзду Росії, так горойжить ся, відгрозуючися Австрії метістю?

— **Нова католицька часопись.** Замість дзєвника „Vaterland“, який з днем 1. січня перестанє виходити, зачне видавати консервативно-католицька партія великий тиждєвник п. н. „Oesterreich-Ungarn“.

— **Нові члени палати вельмож.** „Zeit“ доносять, що номінацію нових членів палати вельмож відложено. Серед нових членів палати вельмож находити ся буде також б. міністер п. Д. Абрагамович, котрий задержить посольський мандат, як Коритовський, Білінський і Любомірський.

— **Через що впадає „Народне Слово“** — пише „Гром. Голос“ ч. 56 — се вказали ми в статі „Українці по містах“. Газета ся редагована без найменшого пляну. „Редактори“ її не знають ніколи, чого вони хочуть, а чіпають ся і лають некультурно кожного, на кого має зле око якийсь нац.-демократичний провондир. Не дивлячися отже, що навіть горстка передплатників, які до нині держали ся більше „Народного Слова“, з патриотичного обовязку покидає його. — Цяра правда.

— **Радикальні сіти** закидають вже і на Цішавішчину др. Трильовський і др. Макух. Завтрішної неділі оба являть ся в Любачеві на вічу, скликаним ними в справі виборчої реформи соймової, про яку виголосить реферат др. Трильовський.

Про „ріжницю між партією націонал-демократичною а хлопською партією радикальною“ буде реферувати др. Макух.

Віче очевидно вимірене проти цішавішського посла д-ра Цегельського. А як предста-

влять радикальні референти націонал-демократичного посла, видно зі звіту поміщеного в „Гром. Голосі“ про оновітнє львівське віче. „Замітне воно тим — пише „Гром. Голос“ — що націонал-демократичний посол Льонгін Цегельський старав ся впровадити вічевиків в блуд. Він говорив, що угодові переговори Поляків з національними демократами вже розбили ся. Се сказав в Цегельський свідомо неправду, бо „Діло“ ч. 272. доносить, що трета нарада національних демократів відбуде ся вівторок, дня 12. грудня. На вічу був також голова нац. дем. клубу Кость Левичак, який веде з Поляками переговори, але він не обзивав ея ані одним словом. Дальше той самий Цегельський, що тепер так голосно кричить в „Свободі“ за рівним виборчим правом, сказав на львівським вічу, що націонал-демократичні послы вже годять ся, щоб виборче право до сойму було не рівне для всіх, щоб пани мали більший голос від хлопів і робітників, щоб були задержані курії. Віче ухвалило, щоб соймові укр. послы бороли ся за рівне виборче право до сойму. Послів з парламенту, які власне тепер годять ся з Поляками на виборчій реформі — віче навіть не взивало, щоб і вони бороли ся за рівне виборче право. Та найцікавіше з того віча є се, що ніхто не питав ся, як годять ся національні демократи з Поляками і за що? А просто сьмішно є ухвала 11 резолюції, де говорять ся, щоб наш нарід боров ся за виборчу реформу в цілім краю в тім самім часі, коли провідники роблять угоду з народними ворогами і вже лагодять ся заняти могорич.“

— **З польської почати.** „Dziennik polski“ доносить, що „Gazety narodow-y“ купило акційне товариство, на чолі котрого стоять п. Козловський, Стажинський, Кшечунович, Т. Цєвський, проф. Мілевський і гр. Стадніцький. Начальним редактором полишає ся й на дальше др. А. Фогель. — „Głos narodu“ ноує вістку, що від 1. січня виходити буде „Gazeta narodowa“ в двох виданях денно, рано і вечером. Не замічує, однак чи буде також від 1. січня „Gazeta narodowa“ більше правдомовна. (Гл. нов. „Муриньська...“).

— **Заговір нажите цїсаря Вільгельма.** В Берліні розійшли ся чєтвержені чутки, що поліція викрила пригтовлення до заговору нажите цїсаря Вільгельма. Подробиці придержують ся в великій тайні.

— **Новий адвокатський і нотаріальний закон** зладжений міністерсью судівництва одержав, вже передвступну цїсарську санкцію і в найближших днях буде внесений в австрійській палаті послів.

Одною з найважніших постанов нового закона є знесенє ріжниць межі судейським, адвокатським і нотаріальними іспитами. На будуче буде лише одєи правничий іспит спільний для всіх трєх звань. Іспит сей буде відповідати нинішньому судейському іспитови. Дальше постановою нового закона є, що нотаріальні кандидати мусять відбути однорічну практику судову так, як се обовязує доси адвокатських кандидатів. Адвокатські як і нотаріальні кандидати будуть могли якусь часть своєї практики відбути не лише при судах, але також при адміністраційних властях.

В дотеперішнім законі знесено §. 6., на основі котрого судія, котрий через 5 літ був радником при якимсь трибуналі, може бути вписаний до адвокатської лісти. Знесенє сеї постанови вже від давна домагано ся в адвокатських кругах.

Новий закон містить ряд постанов в справі способу признання адвокатських коштів. Зносить ся дотеперішний обовязок доси в многих випадках попереднього урядового устанєня коштів (Zwangskostenbestimmung). Важна є також постанова що до адвокатської незайманости. Доси була спірна kwestія, чи адвокат є одвічальний за заміти висказані при виконуваню свого звання. Новий закон містить що до сего дуже важні і далекоюглі постанови і поручає певного рода незайманість. На будуче буде також адвокат одвічальний очевидно за всі обидливі уваги. Крім сего містить новий закон постанови що до дисциплінарного поступованя.

— **Соромливий виді „Русской Ради“**, в якого склад входять: др. Дудикевич, др. Гриневецкий, сов. Курялович, проф. Свистун, др. Глушкєвич, др. Марков, хоть уконституовав ся, доси сего факту не подав до відомости навіть в „Прикарпатскої Русі“. Як ходять вісти, з початку мав стати „предсідателем“, „общества“ проф. Свистун, але віділові рішили йти пе-

ребоєм і вибрали предсідателем д-ра Дудикєвича, заступником д-ра Гриневецкого, секретарем д-ра Глушкєвича. Через вибір Дудикєвича „предсідателем“ виділі „Русской Ради“ соромить ся подати оповістку до газет. Замітне, що заступником віділового є о. Маркил Растваєцький з Громни, який не боїть ся своєї Консисторії в Перемишлі, хоть в виділі засїдає Дудикєвич, звісний зі своїх православних тенденцій і хоть „общество“ мачає свої пальці в православній пропаганді в Галичині. Сьвященника львівської єпархії від сеї почеси відклонили ся.

— **Оригінальний обманець** Останними часами появив ся в Галичині якийсь європейський обманець, котрий бував вже на гостинних виступах у Львові, Кракові і інших більших містах Галичини. Відвідував він дома переважно Жидів, представляв ся їм як лікар і підчас оглядин окрадав їх. Оновіт загоствив сей лікар і до Тарнова, звідки доносять про его виступи таке: До Жидя Натана Гофштєтера прийшов якийсь незнакомий чоловік і представив ся, що він є лікарем, котрого вислала жидівська віроісповідна громада для розслідження стану здоровья Жидів Легковірний Жидок піддав ся отже оглядинам. В оглядинах сего фахового спеціяліста знаменне се, що до них треба було розсирати ся зовсім до нага. Так само мала ся річ і в тім випадку. Коли по скінченю оглядин Жидок убрав ся, побачив, що нема калитки з готівкою 80 К і золотого годинника. Заки пацент убрав ся, міг лікар свобідно віддалити ся. Се був его звичайний спосіб ліченя.

Позавчера знова відвідав той самий лікар, однак вже в иншій характері, рабіна Юду Оршїцера. Від сего знова потрафив виманити депозитовий квіт на 5.000 К, з якого однак не мав часу скористати, бо зараз другого дня дістав ся він в руки поліції. При нїм найдено турецький пашпорт виставлений на імя Сайде Маєра Зільбермана, родом з Каїра. Пашпорт є однак імовірно фалшивий, а знайдені при нїм всякі папери, писані російською мовою, вказують на се, що він походить з Росії. При арештованім найдено кілька цінних паперів і кілька фляшчок з ліками.

— **Муриньська совісність** органу подоляків. „Przegląd“ містить в 287. числі слїдуючу новинку: „Дзєвницька несовісність“. У вересні с. р. помістила „Gazeta narodowa“ статю обиджаючу в високій степені Русинів, представляючи їх як Азятів і ворогів католицької Церкви і закидаючи їм богато поганих хиб. Належить замітити, що ся статя закидувала є хибю всім взагалі Русинам, як цілому народови. „Gazeta narodowa“, містячи сю статю, заявила, що є се переклад статі, яка появилася в італійській часописи. Ми висловили тоді сумнів, щобі подібний пашквіль на Русинів міг появити ся в якійсь в італійських часописях. На се відповіла „Gazeta narodowa“ в числі з дня 21. вересня в дуже острый спосіб, що ся статя появилася в римським дзєвнику „L'indpendente“ з дня 22. липця. Сейчас зажадали ми в бюрі дзєвників п. Соколовського спровадження сего числа. По якимсь часі бюро п. Соколовського повідомило нас, що такий дзєвник не виходить в Римі. Не припускаючи, щобі „Gazeta narodowa“ так страшно розминула ся з правдою, ми не повірили агєнтови бюра дзєвників п. Соколовського і зачали приватно через своїх знакомих старати ся о роздобутє сеї часописи. Ми старали ся можливе як найдокладніше, коли се забрало нам майже 3 місяці часу. І довідали ся, що в Римі не виходить ніякий дзєвник під наголовком „L'indpendente“. Отже повідомляємо про се редакцію „Gazety narodow-oї“ з чємною увагою, щобі на будуче, коли знова схоче містифікувати своїх читачів, а ми її на тім приловимо, не відповідала нам в тонї недостойнім приличної печати.“

І такою добросовісностю грішить не якийсь там „Goniec“, але орган подільської шляхти „Gazeta narodowa“. Як низко падує всякі вимоги етичнї у певних органів польської печати в відношеню до українсько-руского народа, поучує нас примір „Gazety narodow-oї“ аж надто добре.

— **Вибори до делегацій в українським клубі.** В українським клубі вибори до делегацій довели до острої перепалки між радикалами покрою Трильовського і радикалами другого сорта, на яких чолі станув Будзиновський. Трильовський в імені своєї групи зажадав десигнованя до делегації посла Евгєна Левичкого, більшість станула за особою посла Цєглинь-

ского, якого вінци більшістю голосів вибрано.

— **Італійський правничий виділ в Кракові.** „Przeglad“ довідує ся, що вступє проєкт заложєня італійського виділу в Кракові. Коли протягом приватних переговорів думка покаже ся можливою до виконаня, поставять в бюджетовій комісії внесенє в тім напрямі посол Рознер.

— **Сензаційна чутка.** Париска часопись „Nouvelles“ впевнює, що на дворі кн. Людв. Фердинанда в Німфенбургі під Монаховом відбувають ся тайні конференції в справі поверненя португальської монархії при помочи Німеччини. Престол має обняти кн. Браганца. За сю поміч має одержати Німеччина від будучого португальського короля частє колонії Анголя, межуючої з німецькими посілками в західній Африці. Після парискої часописи Німеччина обсадила вже в Анголі кілька точок своїми військами, а іменно кріпости Мікісон і Леба, а навіть кріпости Діріко. Німецькі часописи представляють сю вістку як видумку, лишєну всякої реальної основи.

— **Спека в Америці.** З Нового Йорку доносять, що панує там в д кількох днів страшна спека. Оноді досягла була спека майже того самого стєняня, що в літі м. р. В городах цвітуть дерева.

— **На поміч „вимученим“ Марушчам.** Чорносотенний петербурский „Свѣтъ“, пышучи про орґкі Дудикевичівців, звиває „руські патриотическія організаціи: Русское Собрание, Всероссийский национальный Союз, славянскія общества, галицко-руское общество“, щоби „откликнулись могучимъ и единодушнымъ протестомъ“ на те, щоби вляти „нового мужества вь взмученныя сердца русскихъ людей Галичины, Буковины и Угорской Руси“. — По що комедий, панове чорносотенці? Відключтесь до одиноко патриотичної у вас організації: до поліції. Та ви би се без нашій ради зробили — але на разі руки за короткі... Не бійтесь, ваші гончі праціючі в Галичині над анексією „подъяремной Руси“ і що мога скорочують просторонь до козацкої нагайки...

— **Польське коло а вилука Холмщини.** Відєньське польське коло видало вчера манифест з приводу вилуки Холмщини, в яким вистилізувано протест „перед трибунал цивілізованого свѣта“ і зазив до польської суспільности, щоби зберегла спокій і віру.

— **Як в Росії!** В шинку на розі улиці св. Станіслава і Різницької, придержав вчера около 5 год. вечером поліційний агент Ваайшток одного звісного поліцейського злочинця і опришка якогось Капуту. Щоби на всякий випадок відобрати єму оружє, яке Капута при собі миг мати, перешукав єму агент кишені і найшов 12 револьверових куль. Запитаний Капута про походженє тих куль відєкочив на бік до своєї нагортки, що висіла на кілку, а винявши револьвер стріляв до Ваайштока, а сам почав утікати. Ранений в руку агент пустив ся в погоню за опришком, котрий утік в сторону ул. Ягайловської. На крик агента пустили ся в погоню за опришком і деякі прохожі. Тимчасом злочинець добіг до брами жидівського театру і ту відвернувши ся вистріляв до доганяючих єго людей, не рванячи на щастє нікого, описля вистріляв в п'двірю третій раз, почім сховав ся. На відгомін стрілів прибула сейчас заармювана поліція: обставлено і позамикано всі входи і виходи та розпочато енергичні пошукування. Перешукано кождий найменший кутик, однак опришка не найдено.

Тимчасом донєсєно, що під Високим Замком напав якийсь опришок на переходячого Замковою улицею молодого чоловіка і загрозивши єму револьвером, зажадав виданя всего, що має. Перестрашений молодець здійняв на розказ опришка верхній одяг, капелюх і віддав калитку з грішми. Опришок переодягнув ся в ново набутий одяг і віддалив ся в сторону Замку. Коли нападений прийшов до себе, позачив у одного замкового дозорця капелюха і донєс про свою пригуду сейчас поліції. З опису, поданого нападеним, стверджено, що тим опришком мав бути пошукуваний в будинку жидівського театру Капута. Поліція ввєслала сейчас на Замок сильну патрулю, однак всякі глєданя остали доси без успіху.

Оповідки

— **З Товариства „Пр свѣта“.** Головний Виділ подає до відма, щє почесний дар на цілі просвітної організації можна збирати протягом місяця грудня 1911. р. відповідно до дозволу ц. к. президії намісництва з дня

4. грудня 1911. ч. 20.302 пр. З огляду на ювілейний рік Маркіана Шашкевича, що перший піс рідну освіту, почесний дар призначений на сю ціль повинен перевишити попередні роки. Лісти до збираня жертв висилає на бажанє канцелярія „Просвіти“ у Львові, Ринок ч. 10.

— **З залізниць.** Дня 20. с. м. о 9 год. відбуде ся в товарових магазинових стації Перемішль прилюдна ліцитація невідобраних товарів, як горівки, вина, цукорки, мило, машини до шитя, знарядя рільничі, товари блаватні, одіж, рами, лінолеум, піре, порожні бочки і т. п.

Перестанок Мольодія - Дерелюй, поміж стаціями Фолькеґартен і Кучумаре на шляху Львів-Іцкани отворено дня 18. листопада с. р. для загального руху.

Всячина.

— **Про страшні варварства Турків і Арабів** на области війни в Триполісі пише кореспондент париского „Temps-a“ між иншим такє: Недалєко Генві найшли італійські вояки коло мечети Джема кільканайцять трушів. Ту відбули ся в днях 23—26. жовтня найзавятіші борби межі Арабами і Турками а берсалєрами. По битві не найдено тоді всіх трушів, не найдено також лікарів і обслугу Червоного Хреста, котрі не полягли, лише, як загально думано, пропали без вісти. Тепер найдено їх тіла разом з трупами кількох берсалєрів серед таких обставин: Тіло лікаря, котрий проводив відділом Червоного Хреста, лежало при вході до мечети голе і страшно споганєне і покаліченє. Внутр мечети лежало тіло з випаленими очима, а лице було покрученє з болю; у двох инших були порозтинані жолудки і поломані ноги. За мечетою знова лежало в рові тіло з розпореним черевом і відтятою головою. Оповідальє лежало тіло з порізаним лицєм, з черепом поломаним на кусні і відтятими та порозкиданими членами. В иншій місци дальше живно варварств: три вояки покалічені в нечуваній спосіб, коло них опертий о мур вояк амбулянс Черв. Хреста, вбитий на паль, так що острый конєць паля вийшов устами. Але найстрашнійший образ представив ся троха дальше: тіло прибите на вхрест на пальмовім дереві та на скрізь подірване. Дальше чотири трупи закопані по шию в землю, з устами повними болота. Покривлені лица свідчать, якою смертю умирали. Всі тіла мають на ногах і раменах рани від топорів і пил. Розпочато пізнаванє в присутности війскових старшин, послів і численних дневникарів, італійських, англійських, французьких та американських. Деякі трупи розпізнано. Всі поховано, а гріб позатикано пальмовими галузками.

За описи таких варварств Турків і Арабів трохи не цереплатив Каррєре смертию. Коли іменно недавно тому ішов на почту, щоби надати лист, напав на него насланий Турками якийсь Араб і задав єму кілька ран штилетом. Турки хотіли в сей спосіб позбутися кожного кореспондента, що подає правдиві вєсти з поля війни. Стан здоровля Каррєра значно поправив ся і він дальше сповняє свої обовязки.

— **Гумористичний кутик.** Новому льокави оповідає давна служба про звичай у своїх паньства Льокай п'єє ся, чи є самоїзд.

— Очевидно, відповідають єму. І ще до того самоїзд призначений для нас, а паньство мають до своєї розпорядимости літак.

Телеграми

з дня 16. грудня.

Загреб (ТКБ). Вчера вибрано до сойму 20 членів правительственной партії, 13 з союза, 12 з партії права, в 10 округах відбуде ся тіснійший вибір, в 3 відложено вибори наслідком заворушення населєня.

Петербург (ТКБ). Держ. дума радила на довірочнім засіданні над законом в справі управильненя війскової служби. Пос. Пуришкевича виключено з 15 засідань за неприлично поведєня

Бігород (ТКБ). Скупштина вєла подрібну дискусію над бюджетом міністерства заграничних справ Провідник постпшової партії Стоян Новакович вказив на невиносимий стан сербского населєня в Туреччині і заявив, що хтось муєсть станути на чолі акції в цілі звєдєнєня ладу в Туреччині. Предс. мініст. Мильованович зазначив, що не треба мішати ся в турецькі внутрішні справи і ще найліпше стане ся, если європейські держави не будуть мішати ся до банківських справ.

АЛЕКСАНДЕР МАЛІМОН
у ЛЬВОВІ
ул. Валова ч. 9
порукає машини першорядних фабрик до шитя, гафту, трикотевих виробів і панчошницких
Привимаю машини до направи й заміни. Наука шитя, гафту та панчошництва безплатно.
304 Цінники на жаданє даром і безплатно.

Галєя **оказивна Doroteum** у Львові
лише при ул. Ліндоґо 6
(бічна Копєрника)
продает з вільної руки без

Ліцитації
вживані і нові меблі, що походять із спадкових, конкурсних мас, з ліцитацій і з приватних домів чи то з глєбучини повдовиня, перенєсеня, виїзду, або инших родинних відосин Тепер є такі предмети дешєво до набути: 2 фортеціни, кілька ідалєнь, сальні і сальєони, бюрові й канцелярїині уладженя, уладженя мужьских покоїв кавалєрских, шафи на книжки, бюрка, біблієтєка, крісла, кредєнси, столи отомані, софи, кавачи, зеркала, лямпи, годинники, перські і инші дивани, портиєри, тиєри, образи, мідорити: старинности, меблєки, порцєляни, огнетрєгалі каси, машини до писаня, машини до шитя, мосяжні меблі, залєзні, бляшани, як і загально уєскі бюрові уладженя по дуже низьких, аж до здивованя цінах.
ЗАМІТКА. Відпродуючим свої домові уладженя платимо виєсоїдній ціни, полагаємо жєзміні виєміни та перєхованя. —
„ДОРОТЕУМ, ЛЬВІВ, УЛ. ЛІНДОґО 6 (бічна Копєрника). Пор-ауминє з провинциєю листовно.

ПИСАНЯ
на **МАШИНИ**
Першорядна **ШКОЛА**
Жорберт Ерліх Львів, площа Смольні 4.
Склад машин до писаня і американських уладжень бюрових.

Правник, рутинований інструктор глядає лекції на провинції. Михаленко, Львів, улица Карпінського 5. 328/3

ДО
АМЕРИКИ
КАНАДИ

найліпше перевозить
Лінія Кунарда
у ЛЬВОВІ ул. Городецька 99.
Ціна перєправи кораблем 160 корон за дорослі особи разом з поголовним податком, а 90 К за діти понизше 12 літ з погол. подат.
Уваняйте на ч. 99.
ВІДІЗД З ПОРТІВ:
Панонія з Триєсту 12. сїчня 1912.
Каронія з Реки (Фіюме) 1. лютого 1912.
З ЛІВЕРПОЛЮ:
Найбільші і найвєличавійші пароходи на свєті:
Люзітанія, дня, 27/1, 17/2, 9/3 1912.
М. вританія, 30/12 1911, 20/1, 2/3, 23/3 1912.

РЕВУН
сатира Осипа Маковєя з образками Струхманьчука
коштує в Книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові (Ринок 10) 1 К (з почтовою перєсилкою 1 К 20 с)
ПОРАДНИК
для „Соколів“ і „Січий“
„НА СОКОЛИНИХ КРИЛАХ“.
Зладив С. Горук.
Сторін 346. кількадесят ілюстрацій крім рисунків до вворяду і вправ. Набувати можна у автора: Львів, ул. Хмельовського ч. 15, або в книгарні Наук. Тов-а ім. Шевченка у Львові Ринок 10. по ціні з К 20 с за оправлений примірник. На оплату почти вєлєжить долучити 26 сотиків.

ГОЛОВНИЙ СКЛАД РОСИЙСКОГО ЧАЮ
О. КОЗОЇСЯ в Тусяжині
(російський кордон)
порукає ориґинальнє пакованє Ви Ко російского чаю по ціні:
за 1 фунт російської ориґ. „Ароматичної“ К 6-00
" 1 " " " „Імперяль“ " 5-20
" 1 " " " „Мєлянж“ " 4-40
" 1 " " " „Вєсівок“ " 2-40
з найлучших чаїв власнє опакованє " 2-40
Замовленя понад 20 К francо почта і опакованє.
Висилка почавши від 1 фунта.

ПАТЕФОН
з тубою або без неї, грав без голки, став признаний тепер за найліпший апарат того рода. Вєличезний репертуар знямок перворядних артистів і орхєстрів свѣта. — Зміни голок нема. Навіть по многотисячнім ужитю не харчить та віддає природно людський і інструментальний голос.
Набувати можна в головнім складі виробів фірми **PATHE FRERES,** Львів, улица Ягайловська ч. 24.
Знамениті найновійші знимки наших оперових співаків:
ЛЮБІНЕЦЬКИЙ РОМАН:
„Зєленая Рута“ — „Ой у поли тра керничєнки“.
„Каватина“, з опери „Фауст“. —
„Вже день свѣтає“, з опери „Фауст“.
„Най чаші очо кружляють“, з оп. „Травята“. — „Як Бог віддав тебе“ з „Жидівки“.
„Ой ірада“. — „Ой ти дівчинонько“.
„У сусєда хата біла“. — „Дума про гетьмана Ничая“.
„Ой вижди, вижди“. — „Стоїть вір над водою“.
„В-чїрна зірка“. — „Хусточко моя“.
„Ой під газм зєлененьким“. — „Ой летїла зазуленька“.
НІЖАНКОВСКИЙ АЛЕКСАНДЕР:
„О гляну я, подивлю ся“. — „Гей на горі там женці жнуть“.
„Іхав козак за Дунай“. — „Каватина“, з оп. „Запорожець за Дунаєм“.
„Єї вже ніт“. — „Карі очі“.
„Я очі звав“. — „Чорні очі“.
„Колиб я звав“. — „Як король ішов на війну“.
„Калина“. — „У мене був коханий край“.
„Родимий краю“. — „Вєть ся стежка“.
„Думка“. — „Заблєсла роса“.
ЗНАМЕНІТІ НАЙНОВІЙШІ ЗНИМКИ ПОЛЬСКИХ СПІВАКІВ ОПЕРОВИХ: МАННА І ТАРНАВСКОГО.
Одностайна ціна плит обосторонних К 450 ПАТЕФОНИ почаш від 45 К висше. ШЫБИ В СПЛАТАХ РАГАЛЬНИХ, БЕЗ ПІДВИСНЄННЯ ЦІН!

